

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 25. august 2009

Saksnr: 08-184013MED-OTIR/06

Rettens leder:
Tingrettsdommer Torstein Hellesnes

Meddommere:
Statsautorisert revisor Henrik Aass
Rådgiver Trond Weltzien

Den offentlige påtalemyndighet
Ved Økokrim

Hans Christian Koss
Statsadvokat Thomas Skjelbred

mot

Thomas Gulbrandsen
Hallvard Gulbrandsen

Advokat Olav Braaten
Advokat Tom Eivind Haug

DOM

Thomas Gulbrandsen er født 29.03.1974 og bor i Conradis gt. 8 b, 0559 Oslo. Han er gift og forsørger 1 barn. Av yrke er han journalist og har en årlig inntekt på ca.

kr 500 000,-. Gulbrandsen har ikke formue.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Økokrim 21. november 2008 er Thomas Gulbrandsen satt under tiltale ved Oslo tingrett for overtredelse av

Verdipapirhandelloven av 19. juni 1997 nr 79 § 14-3 første ledd, jf § 2-3 første ledd, jf § 2-1 første ledd (Slik verdipapirhandelloven lød frem til 1. november 2007)

hvoretter kjøp eller salg av finansielle instrumenter notert på norsk børs eller tilskyndelse til slike disposisjoner ikke må foretas av noen som har innsideinformasjon.

Grunnlag er følgende forhold:

Post I

Tirsdag 10. januar 2006 før kl. 09:28 ble han kjent med at Nettavisen senere samme dag ville publisere en negativ artikkel om det børsnoterte foretaket Det Norske Oljeselskap ASA (DNO).

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt over, la han tirsdag 10. januar 2006 kl 09:28 inn ordre på salg av 600 DNO-aksjer. Salget av 600 DNO-aksjer ble utført umiddelbart til kurs kr 57,50 per aksje.

Tirsdag 10. januar 2006 ca kl 13:45 publiserte Nettavisen en artikkel hvor det bl.a. ble hevdet at DNOs kontrakt om utvinning av oljefunn i Irak var ugyldig og at selskapet ville bli svartelistet av sentrale myndigheter i Bagdad. Artikkelen viste til en kilde på "høyeste politiske nivå i det irakiske oljedepartementet", professor i statsvitenskap Sadd Al-Haditheh ved Bagdad universitetet og professor i petroleumsøkonomi på BI, Øystein Noreng, som kilder til informasjonen. Etter at artikkelen ble publisert, falt kursen fra høyeste omsatte kurs 10. januar 2006 på kr. 58,50 ned til laveste omsatte kurs 11. januar 2006 på kr. 46,-, et fall på ca 21 %.

Post II

Tirsdag 10. januar 2006 fra kl. 09:30, og til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post I, oppfordret han eller ansjoret han på annen måte Hallvard Gulbrandsen til salg av DNO-aksjer. Samme dag kl. 10:43 og 11:29 solgte Hallvard Gulbrandsen totalt 400 000 DNO-aksjer, hvoretter publisering av Nettavisens artikkel som nevnt i post I ledet til kursfall som der beskrevet.

P o s t I I I

Tirsdag 10. januar 2006 fra kl 11:41, og til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post I, oppfordret eller ansporet han på annen måte aksjemegler Per Robert Jacobsen i Pareto Securities ASA til salg av DNO-aksjer, hvoretter publisering av Nettavisens artikkel som nevnt i post I ledet til kursfall som der beskrevet.

P o s t I V

Onsdag 14. juni 2006 kl. 08:24 fikk han i en SMS fra Per Robert Jacobsen informasjon relatert til pågående forhandlinger om oppkjøp av hele eller deler av det børsnoterte selskapet Sinvest ASA (Sinvest).

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt over, la han onsdag 14. juni 2006 kl. 09:03 inn ordre på kjøp av 800 Sinvest-aksjer. Kjøpet ble gjennomført umiddelbart til gjennomsnittspris kr. 100,88.

I børsmelding 16. juni 2006 kl 07:36 ble det gjort kjent i markedet at Aban Singapore Pte Ltd hadde forhandlet om og kjøpt 33,76 % av Sinvest for kr. 135 pr aksje. Etter offentliggjøringen steg kursen fra sluttkurs 15. juni 2006 på kr. 110,75 til åpningskurs 16. juni 2006 på kr. 125, hvilket tilsvarer en kursøkning på 13,4 %.

Hallvard Gulbrandsen er født 26.oktober 1952 og bor i Vingolfveien 20 d, 1170 Oslo. Han er skilt og forsørger ingen barn. Av yrke er han ingeniør, men oppebærer p.t. ingen inntekt. Hans formue står som uopplyst.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Økokrim 21. november 2008 er Hallvard Gulbrandsen satt under tiltale ved Oslo tingrett for overtredelse av

Verdipapirhandelloven av 19. juni 1997 nr 79 § 14-3 første ledd, jf § 2-3 første ledd, jf § 2-1 første ledd (Slik verdipapirhandelloven lød frem til 1. november 2007)

hvoretter salg av finansielle instrumenter notert på norsk børs ikke må foretas av noen som har innsideinformasjon.

Grunnlag er følgende forhold:

I telekommunikasjon med Thomas Gulbrandsen tirsdag 10. januar 2006 fra kl. 09:30 fikk han informasjon relatert til en negativ artikkel om Det Norske Oljeselskap ASAs (DNO) som Nettavisen skulle publisere senere samme dag.

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt over, la han tirsdag 10. januar 2006 kl 10:43 inn ordre på salg av 200 000 DNO-aksjer og kl 11:29 la han inn ordre på salg av ytterligere 200 000 DNO-aksjer. Salgene ble utført umiddelbart til kurs 57,50.

Tirsdag 10. januar 2006 ca kl 13:45 publiserte Nettavisen en artikkel hvor det bl.a. ble hevdet at DNOs kontrakt om utvinning av oljefunn i Irak var ugyldig og at selskapet ville bli svartelistet av sentrale myndigheter i Bagdad. Artikkelen viste til en kilde på "høyeste politiske nivå i det irakiske oljedepartementet", professor i statsvitenskap Sadd Al-Haditheh ved Bagdad universitetet og professor i petroleumsøkonomi på BI, Øystein Noreng, som kilder til informasjonen. Etter at artikkelen ble publisert, falt kursen fra høyeste omsatte kurs 10. januar 2006 på kr. 58,50 ned til laveste omsatte kurs 11. januar 2006 på kr. 46,-, et fall på ca 21 %.

Hovedforhandling ble holdt tirsdag 2. juni 2009 med fortsettelse 3., 4., 8., 9., 10., 11., 15., 17., 18., 22. og 23. juni. De tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldige etter tiltalebeslutningene.

Retten mottok forklaring fra 29 vitner, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor nedla påstand om at Thomas Gulbrandsen dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i 3 år og 6 måneder med fradrag av 2 dager for utholdt varetekt. Videre ble påstått inndragning av et beløp på kr 12 261,-. Endelig nedla aktor påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Videre nedla aktor påstand om at Hallvard Gulbrandsen dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i 2 år og 6 måneder, hvorav 6 måneder betinget. Videre ble påstått inndragning av et beløp på kr 2 423 559,-. Endelig nedla aktor påstand om at tiltalte idømmes saksomkostninger etter rettens skjønn.

Forsvarerne nedla påstand om at de tiltalte frifinnes, subsidiært at de anses på mildeste måte.

Rettens vurdering.

Ad tiltalen mot Thomas Gulbrandsen:

Ad skyldspørsmålet:

Ad tiltaltes bakgrunn:

Etter bevisførselen legger retten til grunn at tiltalte er cand. mag. med utdannelse fra Universitetet i Oslo med grunnfag i nordisk litteratur og historie samt fra Journalisthøyskolen i Oslo. Han er av yrke journalist og har arbeidet de siste 10 årene i nettbaserte media etter at han i 1999 ble ansatt i TV2 Nettavisen. Her arbeidet han frem til høsten 2005 som sportsjournalist og deskmedarbeider. I tilknytning til etableringen av Nettavisens nye kanal NA24 mot slutten av 2005 ble han engasjert som utgiveransvarlig. NA24 var et opprinnelig svensk nettsted kjøpt av Nettavisen og introdusert for å møte konkurranse fra andre nettkanaler og da særlig Schibsted-konsernets E24. Hensikten var fra starten å legge ut på nettet utvalgte generelle artikler enten skrevet av Nettavisens journalister eller hentet fra andre kilder. Fra april 2006 ble NA24 etablert som et økonominettsted med egen ansvarlig redaktør/adm. dir. og redaksjonen utvidet til om lag 15 redaksjonelle medarbeidere sommeren 2006. Tiltalte var frem til august 2006 utgiversjef (desksjef) under ansvarlig redaktørs ledelse. Fra august 2006 var han tilbake i Nettavisen som sportsjournalist, senere som deskmedarbeider og fra april 2008 i avdeling for brukerbetalte tjenester.

Tiltalte hadde ikke spesiell innsikt på området økonomi og finans. Hans utdannelse omfattet ikke dette, og hans yrkeserfaring var som allmennjournalist. Hans oppgaver i NA24 var de første månedene utvelgelse og tilrettelegging av artikler forfattet av andre, og tiltalte produserte i liten grad egne artikler. Både oppgavene og hans bakgrunn tilsa imidlertid at han i betydelig grad fulgte med i mediastoff på alle områder og var kjent med forhold som var i fokus også innen økonomi og finans.

Tiltalte hadde fra studietiden og frem til og med 2003 handlet aksjer. Dette skjedde dog i begrenset omfang så vel beløpsmessig - samlede investeringer til enhver tid overskred ikke rundt kr 100 000,-, - og hva angår intensitet. Han var en utpreget småinvestor som handlet enkeltaksjer basert på rykter og tips uten noen grunnleggende investeringsstrategi og uten særlig fagkunnskap og markedsinnsikt. Etter eget utsagn bidro aktiviteten lite økonomisk. Retten er i den forbindelse gjort kjent med et relativt sett større tap knyttet til Rena Kartongfabrikk som understøtter tiltaltes utsagn om at aktiviteten kastet lite av seg. For årene 2004-2005 var aktiviteten nær fraværende og innebar, slik retten har fått dokumentert, kun fire investeringer av forholdsvis kort varighet og av begrenset omfang. Disse investeringene var basert på råd eller tips fra bekjente, faren i tilfellet DNO-aksjer og vennen Per-Robert Jacobsen i tilfellene Eitzen og Star Reefer. Investeringen i DNO-aksjer, som er grunnlag for deler av tiltalen, var den siste av disse. Forholdet til faren og til vennen Per-

Robert Jacobsen står sentralt i henholdsvis tiltalens poster II, III og IV. Retten kommer tilbake til disse forholdene under gjennomgangen av de respektive tiltalepostene.

Retten har videre merket seg at tiltalte har hatt en affinitet for pengespill, herunder poker, som fra og med 2005 blant annet ble utøvet gjennom nettpoker. Denne har relativt sett hatt et ikke ubetydelig økonomisk omfang med gevinster opp mot kr 100.000,- i løpet av et år, og innebåret åpenbar risikotaking.

Tiltalte har gitt uttrykk for at han etter studietiden har hatt en ryddig og romslig økonomi, og retten finner ikke grunn til å betvile dette. Han har overfor retten gitt inntrykk av et nøkternt levesett, og retten legger til grunn at hans risikotaking gjennom poker og aksjeinvesteringer ikke har hatt et omfang som truet hans privatøkonomi.

Ad post I:

22. desember 2005 kjøpte tiltalte 600 aksjer i DNO gjennom Netfonds for en samlet kjøpesum av kr 30 600,- eksklusive kurtasje og følgelig til en kurs av kr 51,- pr. aksje. DNO-aksjen var gjennom noe tid blitt anbefalt av hans far, som drev handel med aksjer i atskillig større målestokk, og dertil initiert av offentliggjøringen av DNO's funn av olje i en brønn i Irak. Børsmeldingen om funnet ble lagt ut om morgenen 22. desember og brakte umiddelbart aksjekursen betydelig oppover. Kursbildet gjennom desember hadde frem til og med 21. desember vært kr 34 – 38,- med stabil kurs den forutgående uken på rundt kr 37,-. I løpet av 22. desember steg kursen til rundt kr 55,- for dagen etter først å stige videre til kr 64,- og deretter falle tilbake til kr 56,- igjen.

Det hadde helt siden DNO's funn fra flere hold vært stilt spørsmål omkring DNO-rettighetenes juridiske validitet. Avtalen var inngått med de lokale kurdiske myndighetene, og spørsmålet var hvordan sentralmyndighetene i Bagdad ville stille seg til avtalen. Denne tvil var også flere ganger i tiden før 22. desember kommet til uttrykk gjennom media både internasjonalt og i Norge. Blant annet hadde Los Angeles Times 1. desember 2005 et større oppslag hvor usikkerheten omkring kontrakten kom klart til uttrykk. Tvilen kom til uttrykk på samme måte også i tiden etter børsmeldingen, og Finansavisen hadde 23. desember et oppslag om den politiske usikkerheten under overskriften "*Minefelt i Irak*" hvor blant annet professor Øystein Noreng stilte seg svært kritisk til DNO's aktiviteter i Irak.

Mandag 9. januar 2006 rundt kl 1600 ble Ole Eikeland, som var journalist i økonomiseksjonen og var den journalist som skrev mest om børs og aksjer i Nettavisen, kontaktet av to andre journalister fra utenriksseksjonen i Nettavisen, Ashrah Al-Khadra og Ole Bertelsen. Al-Khadra var nyansatt praktikant, formelt sett fra samme dag, men ansettelsen hadde vært klar i en drøy måneds tid. I denne perioden hadde han lest om DNO og Irak-aktivitetene.

Han hadde derfor om formiddagen denne dagen "tipset" sin sjef Ole Bertelsen om kontakter i irakiske regjeringsskretser og at han hadde snakket med en høytstående kilde i Irak. Denne hadde uttrykt stor tvil om sentralregjeringen ville tolerere at DNO-avtalen ble gjennomført. Bertelsen og Al-Khadra ble enige om å arbeide videre med saken, og et utkast til en artikkel ble skrevet av Al-Khadra mandag ettermiddag. Eikeland ble kontaktet fordi dette handlet om et børsnotert selskap og fordi Al-Khadra hadde begrenset evne til å uttrykke seg på skriftlig norsk. Eikeland anså en artikkel om dette som viktig, delvis ut fra temaet i seg selv, men også fordi norske media stort sett baserte seg på norske kilder mens man her sto overfor en kilde sentralt plassert i irakiske regjeringsskretser. De tre ble enige om å møtes tidlig neste morgen for å arbeide videre med artikkelen med sikte på en utlegging på nettet denne dag.

Ut fra det faktum at han sendte en e-post umiddelbart deretter, legger retten til grunn at tiltalte tirsdag 10. januar ankom arbeidsstedet rundt kl. 0730. Al-Khadra, Bertelsen og Eikeland var fra omtrent samme tidspunkt i gang - og dette skjedde hovedsakelig i redaksjonslokalene - med det videre arbeidet med artikkelen og innhentet bl.a. kommentarer til utsagnene fra den irakiske kilden. Artikkelen under utarbeidelse ble også tatt opp på morgenmøtet (fellesmøtet), som begynte senest kl 0900 men sannsynligvis kl 0830 denne dagen eller nærmere dette tidspunktet. Retten legger til grunn at tiltalte vanligvis deltok på disse morgenmøtene og sannsynligvis var til stede også denne dagen, men finner allikevel ikke utover rimelig tvil å kunne legge dette til grunn.

I politiavhør opplyste tiltalte at han ikke kjente til artikkelen før lunsj denne dagen. I retten hevdet tiltalte at han først fikk kjennskap til artikkelen i en samtale med daværende kollega Aakvik som fant sted mellom kl. 1015 og kl. 1115. Retten finner det videre bevist at selve artikkelteksten først ble gjort tilgjengelig på det felles datasystemet for redaksjonen (Esenic) kl. 1032 utgivelsesdagen. Den kommende artikkelen ble imidlertid listet på dagslisten rett etter morgenmøtet i tråd med praksis for alle dagens planlagte sentrale artikler.

Kl. 0928 la tiltalte inn salgsordre på sine 600 aksjer i DNO gjennom Netfonds, og aksjene ble solgt til kurs på kr 57,75 for et samlet beløp på kr 34 650,- eksklusive kurtasje. To minutter senere ringte han sin far, som da befant seg på Tenerife. Kl. 0951 sendte han en SMS til faren. Samtalens og SMS'ens nærmere innhold er ikke kjent for retten, men faren hadde en stor aksjepost i DNO og gikk 40 minutter senere i gang med å selge DNO-aksjer, først 200 000 og kl. 1116 ytterligere 200 000 slik han etter dette kun satt igjen med 85 500 aksjer i selskapet.

Onsdag 11. januar i 13-14-tiden kjøpte tiltalte tilbake 600 aksjer i DNO gjennom Netfonds til kurs kr 49,70 for et samlet beløp på kr 29 820,- eksklusive kurtasje. Aksjene ble imidlertid solgt igjen to timer etterpå, kort tid før en ytterligere samtale med faren kl. 1555, til kurs kr 49,20 for et samlet beløp på kr 29 520,- eksklusiv kurtasje. Tiltalte har forklart i

retten at kjøpet fremsto som fornuftig fordi aksjen hadde falt mer enn det var grunnlag for og at salget deretter skjedde fordi han angret seg og at ubehaget dagen før gjorde det lite ønskelig å være i markedet i denne aksjen. Det er på det rene at Nettavisen denne dagen kl. 1426 publiserte en artikkel om at Oslo Børs ville granske kursutviklingen i DNO på grunnlag av skriveriene om Irak-kontakten dagen før.

Det for post I første vesentlige bevismessige spørsmål er om tiltalte da han kl. 0928 la inn salgsordre på sine aksjer var klar over at Nettavisen i løpet av kort tid ville legge ut en artikkel om DNO's situasjon i Irak, og at denne ville ha et for DNO negativt innhold.

Retten finner det hevet over rimelig tvil at dette var tilfellet. Nettavisens redaksjonslokaler var såkalt åpent kontorlandskap, og medarbeiderne var plassert tett opptil hverandre. Lokallet var delvis vinklet med desken i hjørnet og henholdsvis økonomi og utenriks tett opptil på hver side. Hensikten var å kunne kommunisere med hverandre fortløpende. De tre journalistene som arbeidet med saken har alle forklart at de begynte å arbeide med denne kl. 0730 denne morgenen og hadde først et 15 minutters møte i et tilliggende møterom. Deretter arbeidet de på sine vanlige plasser med saken i redaksjonslokalet. Vitnene har forklart at artikkelen ble snakket om og diskutert åpent i redaksjonslokalet med aktivitet mellom de involverte frem og tilbake både før og etter avdelingsmøtene og morgenmøtet. Et av vitnene har forklart at det var snakk om artikkelen allerede dagen før og at artikkelen var en åpen sak i redaksjonslokalet fra tidlig om morgenen utgivelsesdagen. Et annet vitne har forklart at flere ble involvert etter morgenmøtet og etter hvert også tiltalte. Vitnene har videre bekreftet at muligheten for at artikkelen kunne påvirke kursen var et tema.

Retten ser det ikke som avklart om tiltalte før kl. 0928 satt ved den såkalte desken, eller om han arbeidet ved noen av sidebordene. Retten ser det videre ikke som avgjørende om tiltalte faktisk var tilstede på morgenmøtet denne dagen. Retten ser det heller ikke som avgjørende om tiltalte faktisk så selve teksten til artikkelen på et senere tidspunkt enn det da salgsordren ble inngitt. Uansett var avstandene så små at samtaler i lokalet lett ville bli fanget opp. Journalistkolleger som har vitnet, har forklart at den planlagte artikkelen verbalt var tema etter og kanskje også før morgenmøtet og at i hvert fall en av de som arbeidet med artikkelen hadde et meget utadvendt lynne. Av de samme vitner har enkelte uttrykt overbevisning om at tiltalte fanget opp disse samtaler, andre har uttrykt forbauselse hvis han ikke hadde. Retten legger videre til grunn at navnet DNO lett fanget tiltaltes ører på dette tidspunkt idet han besatt en aksjepost og nyheter om selskapet selvsagt hadde interesse for verdien av hans aksjer. Retten legger videre tung vekt på tiltaltes umiddelbare salg av aksjene kl.0928, med andre ord det som ville ha vært en (retten ser da bort fra lovligheten i dette) naturlig praktisk oppfølging av opplysninger av denne art.

Retten er innforstått med at en del andre forhold tilsa et salg av DNO-aksjer på dette tidspunkt. Meglerselskapet Pareto anbefalte om morgenen (før det forholdet inntrådte som

post III omhandler) et salg av oljeaksjer, og det har vært ført et annet vitne i form av en investor som samme dagen solgte DNO-aksjer som resultat av en ren teknisk analyse. Retten fester imidlertid ikke lit til at tiltaltes salg var planlagt å finne sted denne dagen påvirket av kursutviklingen i Asia, utviklingen i oljeprisen eller av signaler fra teknisk analyse. Retten viser blant annet i den forbindelse til tiltaltes egen forklaring om at aksje-handlene hans var basert på nyheter og impuls. Det forhindrer ikke at kursutvikling og andre forhold rundt aksjen og markedet generelt kan ha vært motiverende eller medvirkende faktorer på dette tidspunktet. Retten skal videre være åpen for at et sammenfall i tid i enkelte tilfeller kan være rent tilfeldig. Men tiltalte fulgte videre opp med en telefonoppringning til faren 2 minutter etter salget. Det var faren som før jul hadde anbefalt tiltalte en investering i DNO, og tiltalte visste at faren selv satt med en større portefølje av aksjer i selskapet. 40 minutter etter oppringningen igangsatte faren som nevnt et nedsalg av store deler av porteføljen. Med et utgangspunkt hvor tiltalte i det minste med stor sannsynlighet ble kjent med hovedinnholdet av den planlagte artikkel, og en oppfølging umiddelbart deretter som ville (fortsatt hvis lovlig) være den adekvate reaksjon på slik kunnskap, er retten ikke i tvil om at tiltalte før han foretok salget av sine DNO-aksjer var kjent med hovedinnholdet av den planlagte artikkelen, derunder uttalelsen til den irakiske tjenestemannen samt den vinkling og tendens som artikkelen ville ha.

Artikkelen ble, noe forsinket grunnet behov for ytterligere kommentarer, lagt ut på nettet kl. 1345 og hadde følgende innhold:

Sår tvil om DNO-eventyr i Irak

DNOs oljeeventyr i Irak kan være over. Selskapet mangler en gyldig avtale med myndighetene i Bagdad.

Kursen på Det Norske Oljeselskap (DNO) gikk til himmels etter at det ble kjent at selskapet hadde fått kontrakt om utvinning av olje i Nord-Irak i juni 2004. Men kontrakten er ugyldig, hevder en sentral kilde på høyeste politiske nivå i det irakiske oljedepartementet.

Det er riktig at utenlandske oljeselskaper kan ta direkte kontakt med regionale myndigheter i Irak, som de kurdiske selvstyremyndighetene. Men for at kontrakten skal være gyldig, må den først godkjennes av den irakiske nasjonalforsamlingen og regjeringen. Dette har ikke DNO gjort, sier den sentrale kilden til TV 2 Nettavisen.

Professor i petroleumsøkonomi ved BI, Øystein Noreng, mener det er mange uklarheter rundt DNO-prosjektet i Nord-Irak.

- Ingen regjering i Bagdad kan sitte og se på at oljepolitikken blir overlatt til provinsene. Uansett ligger det an til mye bråk, sier han til TV 2 Nettavisen.

Kan bli kastet ut

Han mener DNO i verste fall risikerer å bli kastet ut av Irak.

- Selvfølgelig gjør de det. Risikoen er også at de kan bli skviset ut på en eller annen måte. De risikerer også at de blir sittende uten å få oljen ut, sier Noreng.

Ifølge DNO-direktør Helge Eide har selskapet sitt på det tørre.

- Avtalen er godjent av de kurdiske selvstyremyndighetene. Ifølge våre opplysninger er dette tilstrekkelig, sier han til TV 2 Nettavisen.

Rød strek

Kilden i det irakiske oljedepartementet hevder at DNO har utnyttet at sentralmyndighetene i Bagdad over de kurdiske områdene, og at selskapet vil bli svartelistet.

Politikerne i Bagdad kan ikke støtte en kontrakt som er inngått mellom DNO og selvstyremyndighetene i Kurdistan. DNO krysset den røde streken når de ikke tok kontakt med sentralregjeringen i Bagdad støtter dem, sier vedkommende, som vil være anonym av hensyn til forholde til de kurdiske se i Nord-Irak.

Boikott

Det Norske Oljeselskap er det første utenlandske selskap som i Irak. Avtalen med de kurdiske selvstyremyndighetene kom i desember kom meldingen om at selskapet hadde funnet olje.

Professor i statsvitenskap Sodd Al-Haditheh ved Bagdad-universitet kontrakten mellom DNO og de kurdiske myndighetene er ugyldig.

- Alle naturressurser i Irak skal utnyttes gjennom samarbeid med sentralmyndighetene i Bagdad og regionale myndigheter. Den som trer i kraft etter at det nye parlamentet er på plass, er vel han til TV 2 Nettavisen.

Han mener de kurdiske selvstyremyndighetene forsøker å ta Nord-Irak for å etablere en selvstendig stat, og anbefaler DNO Forsiktede.

Sodd Al-Haditheh peker på at saken vil bli tatt opp i det irakisk snart den nye nasjonalforsamlingen er på plass, og råder DNO

- Så lenge kontrakten ikke er godkjent av sentralregjeringen, straff og boikott, sier han.

Tvilsomt

Øystein Noreng er i at DNO har krysset en rød strek i fort myndighetene i Bagdad.

- Ja, det har de gjort. Alle oljeeksporterende land beskatter oljevirkksomheten hardt, men i Irak er skattesituasjonen uavklart. DNO hevder å ha sitt på et tørre, men de folkerettslige sidene er også uavklart. Grunnloven som det ble stemt over i oktober er skrevet av en okkupasjonsmakt, og ble endret etter at den ble presentert for befolkningen. Det er tvilsomt om den har særlig gyldighet, sier han.

Noreng mener samlingen av Irak står og faller på at sentralmyndighetene får kontroll over oljen. Derfor blir ikke nødvendigvis lett for DNO å etablere et godt forhold til myndighetene i Bagdad.

- Forholdet mellom Bagdad og provinsene er uavklart. Enhver regjering i Bagdad vil holde landet sammen, og måten det gjøres på er gjennom oljepolitikken. Rettighetene Bagdad i samråd med provinsene, og ikke av provinsene alene.

Korrupsjon

Noreng mener utviklingen av oljepolitikken i Irak vil ta tid, og at store selskaper har holdt seg unna. De kurdiske selvstyremyndighetene gjennomsyret av korrupsjon.

- Ethvert politisk skjønn tilsier at man må gå forsiktig fram. Sto seg unna så lenge situasjonen er så uoversiktlig. Små selskaper kortsiktig, sier han.

- DNO brukes av kurdiske politikere som vil frigjøre seg fra Bagdad kommer selskapet enda nærmere en svartelisting i Bagdad,

Han mener DNO-kontrakten kan ha skadet Norges forhold til

- Det er meget uheldig for den norske profilen i Midtøsten at han.

Tilstrekkelig

DNO-direktør Helge Eide mener selskapet ikke har grunn til

- Hvem har godkjent avtalen i Irak?

- De lokale kurdiske myndighetene, sier han til TV 2 Nettavisen

- Hvem har opplyst at dette er tilstrekkelig?

- Det er det de lokale kurdiske myndighetene som har gjort. Opererer kan den politiske situasjon endre seg, fortsetter han.

Klausul

Han opplyser videre at DNO har hatt et nært samarbeid med Bagdad.

- Er utvinningstillatelsen godkjent av myndighetene i Bagdad?

- Vi har fått opplyst av de lokale kurdiske myndighetene at det grunnloven om at alle avtaler kurderne har inngått siden 1992 interimregjeringen trådte i kraft i 2004 skal respekteres, sier

- Vi har en samarbeidsavtale med regjeringen i Bagdad om teknologioverføring, en såkalt MOU-avtale (Memorandum of fortsetter han

Ikke nok

Øystein Noreng mener DNO er på tynn is.

- Jeg tviler på at det holder, sier han.

- Myndighetene i Bagdad har mange måter å komme rundt de skattlegging, eksportavgifter med mer. Selv om grunnloven kan ha tilbakevirkende kraft, er dette høyst risikabelt likevel. Avtalen ble inngått under en okkupasjonsmyndighetene. Skal man ha et suverent Irak, må de sentrale myndighetene være innkreve skatt, mener Norberg.

Drøm

DNO tok niganteren på Oslo Børs i fjor og ble med det årets børsvinner og er alle aksjetradere ble det foretatt alenne over 70.000 handler i DNO-aksjen, mer enn Statoil og Hydro til sammen.

Da DNO 22. desember kunngjorde at det hadde funnet olje, eksploderte handelen. I løpet av et Aksjen fra 38,60 til til 56,50 dagen etter, etter å ha vært oppe i 64 kroner.

Oljen det snakkes om ble funnet på et 350 meters dyp i det første prøvelfeltet.

Brønnen planleg

Hele reservoarseksjonen, som kan være inntil 800 meter tykk, ifølge prognosen. Til sammenligning på mellom 30 og 40 meter i Nordsjøen.

Analytiker Martin Mølsæter i First Securities gikk ut i Finansavisen og sammenlignet DNOs olje med det gigantiske Kirkuk-feltet.

Til TV 2 Nettavisen modererte imidlertid Mølsæter seg noe.

- Sjansen for at det skjer er en liten promille. Det er mye som må klaffe før det skjer, sier han.

Retten vil på basis av det faktum som legges til grunn ovenfor vurdere hvorvidt Gulbrandsens handling innebærer et brudd på verdipapirhandelsloven § 2-3, slik denne lød på handlingstidspunktet. Med denne bestemmelses henvisning til § 2-2 oppsummerer retten de avgjørende objektive vilkår for domfellelse etter denne bestemmelsen som følger:

1. Den handlende må ha mottatt ”*presise opplysninger.*”
2. Disse opplysninger skal ikke ha vært ”*offentlig tilgjengelig eller allment kjent i markedet.*”
3. Opplysningene skal være egnet til å påvirke kursen på de aktuelle aksjene ”*merkbart.*”

Ad 1:

Retten har ovenfor lagt til grunn at tiltalte da han handlet var klar over at det innen kort tid ville bli lagt ut på Nettavisen en artikkel inneholdende den aktuelle uttalelse fra den irakiske tjenestemannen, samt at artikkelen ville ha en vinkling og tendens som av vitner er omtalt som en ”drittpakke.” Det er etter rettens mening ikke åpenbart at artikkelen ut fra sitt saklige innhold faller inn under begrepet ”*presise opplysninger.*” Kilden i Bagdad er anonym, uttalelsen er generell og den refererer ikke til vedtak eller konkrete tiltak rettet mot DNO. Det er således vanskelig å trekke noen konkret konklusjon om hvilke omstendigheter som kan forventes å inntre for DNO og derved om den mulige påvirkning av aksjekursen. Kilden kommenterer videre den manglende forhåndsgodkjennelsen, men holder åpent om slik godkjennelse kan forventes gitt på et senere tidspunkt. Det er videre en ”i verste fall”-innfallsvinkel som opplyser at DNO kan bli kastet ut av Irak, men som ikke fastslår at dette vil skje. Artikkelen har da et klart preg av meningsytring og kan tendere mot spekulasjon. Retten stiller da spørsmål om artikkelen ut fra sin generelle beskrivelse av DNO’s mulige situasjonen i Irak faller inn under begrepet ”*presise opplysninger.*”

Derimot vil den blotte eksistensen av en oppfatning i en retning fra en sentralt plassert tjenestemann i Irak i seg selv være informasjon. Den vil videre være tidligere ukjent for markedet idet retten ikke kan se tidligere artikler basert på noen uttalt oppfatning fra personer med tilknytning til det irakiske regjeringsapparatet. Eksistensen av denne persons oppfatning i en retning vil ut fra denne betraktning kunne gå under begrepet ”*presise*

opplysninger” om denne personens oppfatning. Uttalelsen kan forsterke en allerede eksisterende tvil omkring kontrakten, og retten utelukker ikke at uttalelsen av den grunn kan tilfredsstille lovens begrep ”*opplysning ... ikke offentlig tilgjengelig eller allment kjent.*” Med et marked allerede vitende om tvilen, og hvor en stor grad av denne tvil allerede må antas oppfanget av aksjekursen, finner retten det åpenbart at eksistensen av tjenestemannens oppfatning alene ikke vil være egnet til å påvirke kursen ”*merkbart,*” jf. rettens utledning av begrepet nedenfor og går derfor ikke nærmere inn på forsterkningsproblematikken.

Det retten endelig må vurdere, er om kunnskap om et mediums forestående utlegging av et for et selskaps økonomi negativt oppslag, karakterisert av vitner i etterkant som en ”drittpakke,” uavhengig av egentlig nyhetsverdi og for så vidt også innholdets etterrettelighet, etter loven kan være ”*presis informasjon.*” Retten har ikke funnet situasjonen vurdert i lovforarbeidene og har heller ikke funnet rettspraksis omkring dette. De nærmestliggende eksempler er amerikanske avgjørelser hvor tiltalte fikk tilgang til aksjeanalyser - i seg selv basert på offentlig tilgjengelig materiale - før disse analyser ble innrykket i avisen. Disse analyser ble ansett som innside etter amerikansk rett. Situasjonen er ikke fullt ut parallell idet det her etter rettens oppfatning var tale om analyser med faglig tyngde og gjennomslag i markedet. Lovgrunnlaget er videre ikke kjent for nærværende rett i detalj. Retten finner allikevel under noe tvil å legge til grunn et tilsvarende synspunkt også om den forestående ”drittpakke” idet begrepet ”*opplysning*” bør gis en vid ramme og innstrammingen heller bør skje ved en vurdering av opplysningens mulige påvirkningskraft på aksjekursen, jf. ”*merkbart.*”

Således legger retten til grunn at artikkelen utfra sitt saklige innhold neppe faller inn under lovens begrep ”*presise opplysninger,*” men at publiseringen av tjenestemannens oppfatning betraktet som et moment egnet til å forsterke en eksisterende tvil vil kunne ha denne egenskap. Retten finner videre at kunnskapen om en snarlig utlegging av en ”drittpakke,” omhandlende omstendigheter egnet til å påvirke et selskaps økonomiske stilling, uavhengig av artikkelens etterrettelighet eller egentlige nyhetsverdi, ut fra sin påvirkningskraft på aksjonærene vil være en ”*presis opplysning*” i seg selv. Retten kan ikke se at Gulbrandsen har bestridt dette, dersom retten først finner hans kunnskap om den forestående artikkelen til stede da han solgte sine aksjer.

Ad 2:

Derimot finner retten at tvil om validiteten av DNO’s oljerettigheter i Irak langt på vei allerede var kjent i markedet, hvilket blant annet de to ovenfor nevnte artikler i henholdsvis Los Angeles Times og Finansavisen illustrerer. Retten nevner at disse og andre tidligere oppslag noe overraskende synes å ha vært ukjente for Kredittilsynet da dette organet innga sin anmeldelse idet dette forholdet er unevnt i denne. Retten kan ikke se at uttalelsen fra

den irakiske tjenestemannen om striden mellom sentralmyndigheten og de kurdiske selvstyremyndighetene brakte frem noe egentlig nytt, og retten påpeker at man kun står overfor en meningsytring og intet vedtak regulerende den mulige konflikten.

Vitnet Øystein Noreng er professor i petroleumsøkonomi ved Handelsøyskolen BI. Han var av den oppfatning at artikkelen 10. januar, som er utgangspunktet for hele innsidesaken hva angår DNO-aksjen, overhodet ikke inneholdt noe substansielt nytt. Han hevdet dessuten at ledende byråkater i oljedepartementet/oljedirektoratet i Bagdad generelt snakker utmerket engelsk samt at de ved forespørsler mer enn gjerne uttaler seg til media. Rivaliseringen mellom de kurdiske selvstyremyndighetene og sentralregjeringen i Bagdad synes således lenge før 10. januar 2006 å ha vært et velkjent faktum i alle fall for den innsiktsfulle investor og antageligvis også i stor grad for mange av småinvestorene. Retten viser her bl.a. til ovenfor nevnte mediaoppslag, diverse oppslag på diskusjonsfora som Stocktalk og Hegnar online samt vitneutsagn.

Retten deler etter dette professor Norengs oppfatning med hensyn til at artikkelen i sitt innhold ikke inneholdt noe grunnleggende nytt. Retten legger da stor vekt på at kilden på høyeste politiske nivå i oljedepartementet i Bagdad, som det henvises til i oppslaget 10. januar, er anonym og at det er kildens oppfatning og intet vedtak regulerende DNO's posisjon som omtales.

Derimot vil eksistensen av en oppfatning fra en tjenestemann nær irakiske regjeringkretser i seg selv ikke være allment kjent, heller ikke eksistensen av en "drittpakke" ment for snarlig publisering, jf. det som er bemerket ovenfor om dette.

Ad 3:

Retten må endelig vurdere om de opplysninger Gulbrandsen satt inne med var *"egnet til å påvirke kursen merkbart."*

Retten bemerker innledningsvis til dette at det etter bestemmelsens tredje ledd er en *"fornuftig investor(s)"* sannsynlige reaksjonsmønster som skal være utgangspunktet. Idet aksjonærers mer irrasjonelle handlingsmønster også påvirker en aksjekurs, vil avgrensningen være vanskelig, ikke minst hva angår DNO-aksjen. Denne aksjen hadde en blandet aksjonærsammensetning med høyst profesjonelle aktører så vel som mange rene amatører på området, jf. nedenfor, og de ulike investorgrupper vil sannsynligvis vektlegge vidt forskjellige kriterier for sine disposisjoner. En artikkels påvirkningsmulighet vil da kunne være en helt annen overfor en småinvestor enn for en profesjonell aktør, som benytter andre instrumenter og en bredere informasjonsinnhenting. Den profesjonelle aktør vil imidlertid kunne forutse et oppslags påvirkningsmulighet på amatørinvestoren og selv

handle deretter. Denne profesjonelle aktørs handling vil i lys av dette kunne fremstå som ”fornuftig.”

Kriteriet ”merkbar” har ingen skarp avgrensning, hvilket heller ikke har vært ønsket fra lovgivers side. Utgangspunktet for norsk lovgivning er her det såkalte Marked Abuse-direktivet (MAD), som er et fullharmoniseringsdirektiv hvorpå det forutsettes at norsk rett skal samsvare med direktivet. Direktivet anvender begrepet ”*a significant effect*,” og retten sier seg enig i at den nærliggende oversettelse vil være ”en vesentlig effekt,” hvilket også var det begrep loven nyttet inntil 2001. Ved lovendringen dette år ble imidlertid begrepet omformulert til ”merkbar.” Lovgiver var da klar over tolkningstvilen, og retten må legge til grunn at endringen var bevisst fra lovgivers side. Endringen skjedde, så langt retten kan forstå, delvis fordi lovgiver ut fra tidligere erfaring fant begrepet ”vesentlig” vanskelig å håndtere, men også for å senke kravene til kursendringevne. Lovgiver har imidlertid ikke ment å fravike MAD. I en situasjon hvor lovgiver har vært klar over mulig uoverensstemmelse og derved bevisst inntar det standpunkt at norsk lovtekst ligger innenfor direktivets ordlyd, bør en domstol vise tilbakeholdenhet med å overprøve lovgiver. Domstolen skal på den annen side gi begrepet ”merkbar” en tolkning som lar seg innpasse innenfor de ytters-te rammer for ”*a significant effect*.”

Heller ikke begrepet ”*significant effect* (vesentlig effekt)” har noen skarp avgrensning, og oppfatningene synes sprikende. Det synes enighet om at en kursendring på mindre enn 2 prosent vil falle utenfor. Svensk rett synes å legge til grunn 10 % som et utgangspunkt for sikker overskridelse. Retten vil generelt bemerke at det i bestrebelsene på å hindre innside-transaksjoner bør utvises forsiktighet med å sette kravet til merkbar påvirkning for lavt. Det bør legges inn en viss sikkerhetsmargin for aktørene for at ikke forbudet skal virke lammende også for fornuftige transaksjoner, da et for strengt krav her ellers over tid vil kunne svekke den nødvendige effektivitet i de finansielle markeder. Aksjens volatilitet vil ha betydning dit hen at det for aksjer med stabil kurs ikke vil aksepteres stort kursavvik, mens det for aksjer som fluktuerer mye må forlanges et markant avvik. Standardavviket vil følgelig for disse typer aksjer være høyst forskjellige med små standardavvik i det ene tilfellet og store i det andre. Enkelte opplysninger vil være åpenbart kurssensitive – retten nevner oppkjøp eller fusjoner – mens andre typer opplysninger kan ha mer usikker virkning. De opplysninger som tiltalens post I (og II og III) omfatter, hører klart til de sist-nevnte. Retten nevner endelig at det er opplysningenes kurssensitive potensiale, og ikke den reelle kursendring, som skal vurderes. Den endring som reelt inntrådte da opplysningene ble kjent for markedet vil imidlertid nødvendigvis være en veiledende indikasjon.

Med ovennevnte rettslige utgangspunkter vil retten gå nærmere inn på omstendighetene omkring DNO-aksjen rundt det tidspunkt tiltalen omfatter.

DNO ble i den angjeldende periode utvilsomt sett på som en slags ”folkeaksje,” i betydningen av en interessant og attraktiv aksje for svært mange småinvestorer. Den ble også

ofte omtalt som en typisk ”rykteaksje” med dertil tilhørende store kurssvingninger. DNO-aksjen var meget likvid og var en attraktiv aksje for kortsiktige tradere med betydelig omfang på sine aktiviteter i aksjen. Det totale antall aksjonærer var ca. 16 000.

Aksjen ble i løpet av 2005 reprimert på grunn av positive børsmeldinger. I januar 2005 var kursen i størrelsesorden kr 8,- pr. aksje. I begynnelsen av desember 2005 var kursen ca. kr 34,-. Frem til og med 21. desember beveget kursen seg derest i hovedsak sidelengs med stabil kurs den forutgående uken på rundt kr 37,-. Med utgangspunkt i børsmeldingen 22. desember om oljefunn i Irak gikk kursen opp til ca. kr 55,- på meget stort volum. Det ble denne dagen omsatt DNO-aksjer for i alt litt i underkant av kr 2,1 mrd. 23. desember var dagsomsetningen av DNO-aksjer enda større, anslagsvis i overkant av kr 3,7 mrd. ut fra et diagram som retten har fått seg forelagt. Kursen synes denne dagen å ha vært opp i nærheten av kr 64,- for derest å ende noe over sluttkurs dagen før.

Også i romjulen 2005 ble store volum DNO-aksjer omsatt. Av i alt fire dager med aksjehandel var omsetningen for tre av disse dagene over kr 1 mrd. Kursen toppet seg 29. desember på stort volum (over kr 1,7 mrd.) på ca. kr 65,-. De fem første handledagene i januar ble aksjen handlet på kurser i området kr 58 – 62,-. Både 3. og 5. januar var volumet i aksjen over kr 1 mrd.

5. januar kom det en ny og for aksjen klart positiv melding som omhandlet både Goliatfeltet i Nordsjøen og DNO’s engasjement i Jemen. Imidlertid ble kursen ikke påvirket i særlig grad. Dagsomsetningen var på ca. kr 1,2 mrd. I løpet av de neste to handledagene, henholdsvis 6. og 9. januar, synes aksjen å ha beveget seg sidelengs i området kr 60 – 58,-. Trenden i kursutviklingen synes ut fra de i retten fremlagte charts å ha vært svakt negativ. Retten er ut fra ovenstående ikke i tvil om at aksjen før børsstart 10. januar var klart overkjøpt og at den rent teknisk vurdert fremsto som svak i den forstand at den var i ferd med å bryte gjennom et nivå som tilsa en korreksjon. Med andre ord skulle det lite til for at aksjen kunne få en reaksjon nedover rent kursmessig. Vitneforklaringer fra Eigil Stray-Spetalen og Thomas Borchgrevink bekrefter dette.

Ved børsstart 10. januar gikk blant annet Pareto ut med en negativ innstilling til oljeaksjer generelt. Retten er videre kjent med at man i enkelte meglermiljøer velger seg ut en aksje og ”kjører den” når sentimentet for aksjen synes å gi interessante muligheter for kursutslag i den ene eller annen retning. Ryktet som utover formiddagen 10. januar spredte seg i børsmiljøet, sannsynligvis med utspring i Pareto, om en forestående negativ artikkel, har nok også hatt en viss betydning for enkelte til dels tunge aktører. Retten bemerker at denne shorting uansett ikke kan lastes Gulbrandsen under post I idet intet er fremkommet om tanker om å ringe/maile Per-Robert Jacobsen på det tidspunktet han solgte sine aksjer (og deretter ringte faren, jf. post II).

Etter rettens vurdering har det vært en sum av de mulige årsaksfaktorene som er nevnt ovenfor som fikk kursen til å bevege seg nedover på stort volum 10. januar og således ikke en enkelt årsaksfaktor alene. Retten antar imidlertid at ryktet om artikkelen kan ha vært en utløsende årsak til at DNO-aksjen fra ca. kl. 1145 ”kom i bevegelse”. Frem til kl. 1400 – artikkelen ble lagt ut på nettet ca. kl. 1345 – var aksjen ned ca. 3%. Ved børsdagens slutt var den ned rundt 7 %. Som retten allerede har bemerket ovenfor, må DNO-aksjen generelt betegnes som en volatil aksje. Av den grunn legger retten ubetydelig vekt på DNO-aksjens kursutvikling etter kl. 1400 10. januar. Retten har videre merket seg at andre oljeaksjer som for eksempel PA Resources og Altinex også hadde en svak/negativ kursutvikling fra ca. kl. 1400 10. januar. For øvrig har retten registrert at DNO-kursen, etter å ha svekket seg ytterligere utover i januar og februar, kom tilbake og nådde en ny kurstopp senere i første halvår 2006.

Om den spesifikke påvirkningskraft som artikkelen hadde på en allerede fallende kurs bemerker retten:

Artikkelen ble lagt ut på et tidspunkt da DNO-aksjen var klart overkjøpt og rent aksjeteknisk så svak ut. Den effekt artikkelen måtte få, ville i betydelig grad være hva retten vil karakterisere som en markedspsykologisk effekt og gå utover det påvirkningspotensiale artikkelen rasjonelt sett i seg selv ville ha. Nettavisen ble på det angjeldende tidspunkt, etter rettens oppfatning, ikke vurdert som noe ledende medium av børs- og finanskretser i Norge på linje med eksempelvis Finansavisen og Dagens Næringsliv, og retten betviler effekten i hvert fall hos de seriøse investorene. Retten finner også å kunne legge til grunn at ingen i redaksjonen i Nettavisen 10. januar har hatt tilstrekkelig innsikt til realistisk å kunne vurdere den markedspsykologiske effekt av en artikkel om DNO, en artikkel basert på en anonym uttalelse fra en departementskilde i Bagdad og som for en innsiktsfull investor for lengst var velkjente kjenngjerninger, nemlig rivaliseringen mellom en sentralregjering og de kurdiske selvstyremyndighetene.

Retten må oppsummere dit hen at man sto overfor en svært følsom aksje, gjenstand for jevnlige kurssvingninger. Aksjen var 10. januar klart overkjøpt og moden for en kursjustering. Denne justering ble påbegynt ved Paretos shorting/salg av aksjen som begynte to timer før Nettavisens artikkel ble lagt ut, og effekten av dette ville vedvare en tid. Retten kan ut fra det totale kursfall denne dagen ikke fastslå den spesifikke effekten Nettavisens oppslag fikk. Som retten har bemerket ovenfor, burde artikkelens innhold ut fra allment tilgjengelig informasjon ikke gi noe rasjonelt grunnlag for en revurdering av selskapet og dermed aksjens verdi. Retten utelukker ikke en markedspsykologisk effekt forårsaket av artikkelen, men finner det ikke mulig å tallfeste denne. Retten finner det imidlertid uansett klart at effekten har ligget under den terskel som lovens begrep ”merkbar” måtte sette og at Gulbrandsens salg av sine aksjer, tross kunnskap om artikkelen, således var lovlig.

Aktor har subsidiært stilt spørsmål om handlingen kan betraktes som forsøk på innside-handel. Retten bemerker til dette at man her ikke står overfor en tilsiktet overtredelse som "utviklet seg feil" i den forstand at de elementer som gjorde handlingen til et fullbyrdet lovbrudd ikke inntrådte underveis. De var derimot aldri til stede og kunne ikke inntre - retten bemerker at det er opplysningenes teoretiske evne til kursendring og ikke den reelle kursendring som er avgjørende - idet de opplysninger som tiltalte handlet på grunnlag av ikke nådde opp til lovens vesentlighetskrav. Man står i så fall overfor et såkalt utjenlig forsøk. Slike trenger ikke nødvendigvis være straffefrie. Det utjenlige vil her være en mulig tro hos tiltalte på at det straffefrie han gjorde virkelig var straffbart. En slik tro finner retten ikke å kunne konstatere idet tiltalte selv har opplyst ikke å ha hatt innsideproblematikken i tankene da han handlet. Langt mindre kan retten konstatere at tiltalte tenkte seg en kursendring overskridende lovens grense selv om han fant det fornuftig å handle. Retten bemerker dessuten at de tanker forfatterne av artikkelen gjorde seg ikke nødvendigvis trenger å ha vært delt av tiltalte. For denne spesielle konstellasjonen av utjenlig forsøk finner retten ikke plass for noen dolus eventualis-betraktning, langt mindre for uaktsomhet. Således kan tiltalte ikke domfelles for forsøk. De samme synspunkter vil også omfatte postene II og III samt tiltalen mot Hallvard Gulbrandsen, som ved nærværende vurdering, med hensyn til forsøk, anses som gjennomgått.

Thomas Gulbrandsen må etter dette frifinnes for post I i tiltalen.

Ad post II.

Retten viser til den bakgrunnen som er trukket opp under post I ovenfor, derunder den kunnskap om den planlagte artikkels hovedinnhold som retten har funnet tiltalte i besittelse av før kl. 0928 10. januar 2006.

Tiltalte foretok beviselig en telefonoppringning til faren, tiltalte Hallvard Gulbrandsen, som da befant seg på Tenerife, samme dag kl. 0930. Samtalens innhold har ikke latt seg dokumentere. Videre sendte tiltalte beviselig en SMS til faren kl. 0951. Det nærmere innholdet er ikke kjent for retten. Tiltalte foretok beviselig en ny telefonoppringning til sin far kl. 1111 samt ytterligere en senere på dagen kl. 1700.

Tiltalte var vel kjent med at faren på dette tidspunktet besatt en for ham svært betydelig aksjepost i DNO. DNO-aksjen hadde vært fokusert for faren fra 2002 og den største investeringen fra høsten 2004. Kurstigningen gjennom 2005 og i særdeleshet som følge av kurshoppet 22. desember gjorde at DNO på dette tidspunktet var den dominerende aksjen i hans totalportefølje og hadde en verdi på i størrelsesorden kr 25-30 mill. Aksjeinnehavet hadde da en verdi som i vesentlig grad overgikk tidligere verdier og innebar for ham et svært stort beløp.

Det er beviselig at faren 40 minutter etter første telefon fra tiltalte, fra en internettkafé på Tenerife, var i gang med å selge DNO-aksjer. Etter en del tekniske problemer med påloggingen til netthandelssystemet hos Netfonds, ble 200 000 aksjer solgt gjennom telefonisk kontakt med nettmegler hos Netfonds i en samtale som beviselig fant sted kl. 1041. I en ny samtale som fant sted kl. 1128 ble ytterligere 200 000 aksjer solgt på samme måte. Aksjene ble solgt til en kurs på kr 57,50 og for et samlet beløp på kr 23 mill. ekskl. kurtasje. Faren satt etter dette kun igjen med 85.500 aksjer.

Det for post II vesentlige bevismessige spørsmål vil være om tiltalte utenfor enhver rimelig tvil under samtalen viderebrakte til faren de opplysninger som retten under post I har funnet det bevist at tiltalte på dette tidspunkt var i besittelse av.

Retten finner dette bevist utover rimelig tvil. Retten bemerker at telefonen utfra fremlagte utskrifter var den første kontakt mellom far og sønn på godt over en uke. Hyppig kontakt synes således ikke å ha vært mønsteret, og begge bekreftet også dette i retten. Begge bekreftet videre at de hadde et greit forhold til hverandre, uten at det var spesielt nært, med tidvis kontakt og samvær på hjemmekampene til Lyn. Etter den første oppringning fulgte samme dag først en SMS kl. 0951 og deretter to nye samtaler, henholdsvis kl. 1111 og kl. 1700. Når samtalene dertil gikk til/fra Tenerife og således var dyre, må disse ha hatt et spesielt, viktig og nylig oppdukket tema. To minutter før den første samtalen hadde tiltalte solgt sine egne aksjer i DNO grunnet kunnskap om den planlagte artikkelen. Tiltalte visste at faren hadde et større engasjement i DNO og at den samme tapsfare gjaldt også ham, bare i større målestokk. Når tiltalte for øvrig har dokumentert vilje til å handle i samsvar med de opplysninger han hadde fanget opp, hvilket hans eget salg 2 minutter før, hans e-post til Jacobsen senere samme dag (jf. tiltalens post III nedenfor) og forholdet omkring Sinvest et halvt år senere (jf. tiltalens post IV) dokumenterer, finner retten det ikke mulig at tiltalte ikke tok opp som tema de opplysninger som hadde fått ham selv til å selge sine DNO-aksjer som det siste han gjorde før han ringte faren. Farens egen oppsøking av en Internett-kafe, gjentatte forsøk på innlogging samt oppringning til Netfonds med salg av 200 000 DNO-aksjer, bekrefter dette inntrykket, farens salg av nye 200 000 DNO-aksjer rett etter samtalen kl. 1111 det samme. Retten bemerker endelig at 3 samtaler samt en SMS samme dag mellom to personer som ellers kan la det gå atskillig tid mellom kontaktene, og det på et tidspunkt hvor den ene var på Tenerife, som innebar en klar ytre referanse, må ha hatt et tema som minst en av dem ville husket ved første politiforklaring et halvt år etter. Ingen av de tiltalte kunne i retten huske hva samtalene eller SMS'en dreide seg om utover ren spekulasjon om mulige temaer. Tiltalte ga imidlertid uttrykk for at verken artikkelen, DNO eller DNO-aksjer overhodet ble nevnt i noen av kontaktene denne dagen, mens faren mente at sønnens salg av DNO-aksjer var blitt nevnt i den første samtalen men at han selv ikke nevnte noe om sitt salg senere. Dom i den såkalte Mikel-saken - både far og sønn var Lyn-patrioter - dagen før ble nevnt som et mulig tema blant flere. Men denne nyheten berettiger selv hos den mest innbitte patriot ikke 2 ytterligere samtaler samt en SMS til/fra Tenerife.

Retten finner det heller ikke tvilsomt at Thomas Gulbrandsen gav faren de nevnte opplysninger for å tilskynde ham til et salg av aksjene. Thomas Gulbrandsen hadde selv fulgt samme handlingsmønster for sine egne aksjer like før, og retten kan ikke se annen hensikt med telefonsamtalen enn en oppfordring til faren om det samme for hans aksjer.

Hva imidlertid angår forholdet til lovens handelsforbud, har retten ovenfor under post I funnet artikkelens mulige kurssensitive effekt ikke godtgjort liggende over terskelen for lovens begrep ”merkbart.” Et salg av aksjene til tross for den mottatte informasjon vil da være lovlig også for faren idet retten ikke kan se den rettslige problemstilling som annerledes for ham enn for Thomas. Thomas Gulbrandsen har etter dette tilskyndet faren til en handling som loven ikke forbyr.

Thomas Gulbrandsen må etter dette frifinnes for post II i tiltalen.

Ad post III:

Retten legger til grunn som uomtvistet at tiltalte tirsdag 10. januar 2006 kl. 1141 sendte en e-post til aksjemegler Per-Robert Jacobsen i Pareto med følgende innhold:

” Vi kommer med kommer en oppsiktsvekkende DNO-artikkel om kort tid (kanskje få minutter)...Thomas.... ”

Retten legger til grunn at tiltalte og Jacobsen var venner fra skoletiden med mye kontakt i hvert fall til og med ungdomsskolen. Ifølge tiltalte var vennskapet blitt sparsomt pleiet i de senere årene, dog ble det utvekslet gratulasjoner ved merkedager og lignende. Utfra øvrige opplysninger er det imidlertid rettens oppfatning at kontakten gikk utover dette, bl.a. i form av felles interesse for poker m.m. Retten viser i den forbindelse til blant annet e-postutveksling mellom tiltalte og Jacobsen 29.11.2005 som endte med at sistnevnte spurte: *”Hvordan gikk det med pokeren sist?”* Ifølge vitnet Jacobsen hadde han også gitt tiltalte råd om to av hans aksjekjøp, Eitzen og Star Reefer, i 2005. Etter tiltaltes ansettelse ved Nettavisen gjorde han redaksjonen oppmerksom på sin kontakt med Jacobsen og ble oppfordret til å pleie denne.

Jacobsen besvarte umiddelbart e-posten med følgende: *”Negativ eller positiv,”* og ca. 1 minutt senere ytterligere med *”hva da.”* Noen respons fra tiltalte på disse tilbakemeldinger er ikke registrert. I politiavhør 10. juni 2008 antok imidlertid Jacobsen at han fikk svar på e-postene og at Økokrim ikke hadde hele e-postutvekslingen.

Kl. 1144, og midt i samtale med en kunde, ba Jacobsen kunden om å holde linjen, og gav etter en liten pause de øvrige meglerne ved meglerbordet følgende beskjed: *”Et godt tips*

gutter. Short DNO nå, short DNO nå.” Jacobsen kunne i retten ikke huske hvorfor han hadde denne pausen.

Som nevnt ovenfor, hadde Pareto den samme morgenen et negativt syn på oljesektoren generelt, og Jacobsen hadde i den forbindelse kl. 1047 sendt ut en intern e-post (bulletin) som kommentar og oppfølging til en analyse fra analytiker Preben Sohlberg. I kommentaren tok han opp mulig shorting av diverse oljeaksjer, derunder DNO. Pareto hadde imidlertid frem til kl. 1144 denne dagen ikke noen aktivitet i DNO. I timen fra litt før kl. 12 til litt over kl. 13, og da særlig rundt 12, hadde imidlertid Pareto svært stor aktivitet med et salg på 564 000 aksjer. Dette utgjorde en betydelig del av dagsomsetningen frem til dette tidspunkt. Frem til kl. 1330 var dagsomsetningen 1 214 400 aksjer. Kursen på DNO-aksjene hadde etter en åpning på rundt kr 57,- ligget nær stabilt rundt kr 57,50 frem til tidspunktet da Pareto hadde stor aktivitet. I løpet av denne timen falt kursen ned til kr 55,- for deretter å ligge i intervallet kr 55-56,- frem til kl.1330.

Retten finner det ikke tvilsomt at Jacobsens tilrådning ble utløst av den opplysning tiltalte hadde gitt ham ved e-posten kl. 1141. Tilrådingen var imidlertid ikke alene motivert av de opplysninger e-posten brakte. Jacobsen hadde ved sin bulletin samme morgen anbefalt salg av oljeaksjer, dog slik at denne tilrådning var selskapsnøytral, basert på utviklingen i oljepriser og fremhevet ikke DNO spesielt. Retten finner ingen forhold frem til kl. 1141 som skulle tilsi et sterkere incitament til salg av DNO-aksjer spesielt. Jacobsen selv sto da heller ikke bak noe salg av DNO-aksjer denne dagen frem til kl. 1145. Når Jacobsen kun 3 minutter etter mottak av tiltaltes e-post fant å måtte avbryte en kundesamtale og meddele sin meget sterke tilrådning, finner retten det ikke tvilsomt at det var tiltaltes meddelelse som var utløsende faktor, dog understøttet av tanker Jacobsen alt hadde gjort seg, basert på helt andre forhold enn det e-posten tok opp. Retten er på det rene med at tiltaltes e-post var ”mangelfull,” idet den ikke opplyste arten av opplysninger og heller ikke om disse var positive eller negative. Allikevel var Jacobsen 3 minutter senere kommet til en sikker konklusjon om salg. Retten ser da 2 muligheter: Det kan ha foregått en kommunikasjon mellom tiltalte og Jacobsen som ikke er fanget opp av etterforskningen. Jacobsens ”*negativ eller positiv*” kan ha gitt svaret ”*negativ*,” og ”*hva da*” kan ha vært et spørsmål om opplysningens nærmere innhold. Som nevnt ovenfor, antok Jacobsen under politiavhør at Økokrim ikke hadde tilgang til hele e-postutvekslingen selv om han i retten avviste dette. Retten ser det imidlertid som et alternativ at Jacobsen ut fra begrepet ”*oppsiktsvekkende*” på egen hånd kan ha sluttet seg til opplysningenes nærmere innhold ut fra sin generelle kunnskap til markedet og DNO spesielt. En ”*oppsiktsvekkende artikkel*” om et børsnotert selskap vil i de fleste tilfeller være kurssensitiv, og det faktum at opplysningene hadde nettopp en megler som adressat styrker dette. Begrepet ”*oppsiktsvekkende*” styrker dessuten inntrykket av viktighet. Nye positive nyheter om DNO på dette tidspunkt, i hvert fall i Irak, kunne ikke forventes. Gyldigheten av kontrakten i Irak var imidlertid et kjent spørsmål, og det ville være naturlig at opplysningene gjaldt denne og i så fall var negative,

idet det ikke kunne forventes noen endelig avklaring av disse i positiv retning på dette tidspunkt.

At det var tiltaltes opplysninger til Jacobsen som - tillagt Jacobsens egen forutgående vurdering av oljeaksjer - utløste Jacobsens salgsanbefaling, finner retten endelig bekreftet i den anbefaling Jacobsen gav til en kunde i e-post over Bloomberg kl 1217. E-posten hadde følgende innhold: ” *hear rumours about possible negative news in DNO NO. Regarding oil find in iraq that made the share price rally from 35 to 58 justd before xmas. K its a good short.* ” Retten kan ikke se at Jacobsen i den mellomliggende halvtime hadde mottatt noen andre opplysninger som grunnlag for den siterte anbefaling.

Hva angår subjektiv skyld, har tiltalte opplyst at hensikten med e-posten til Jacobsen ikke var å gi ham innside-opplysninger til videre benyttelse, men derimot å overbevise Jacobsen om Nettavisens betydning på økonomisiden idet Jacobsen var ønsket som deltager i ekspertpanel planlagt opprettet. Retten finner denne forklaring ikke troverdig, idet den samme effekten ville ha vært oppnådd hvis opplysningen hadde blitt gitt idet artikkelen ble lagt ut. Råd i forbindelse med aksjekjøp i 2005 og erfaring fra Sinvest-forholdet et halvt år senere (jf. post IV nedenfor) viser videre at det mellom tiltalte og Jacobsen eksisterte en informasjonsutveksling med annet formål enn det rent journalistiske. Retten finner imidlertid ikke tiltaltes hensikt med e-posten avgjørende idet lovens § 14-3 ikke setter hensikt som vilkår for domfellelse. Tilstrekkelig til domfellelse er at tiltalte da han sendte e-posten var klar over (eller med hensyn til uaktsomhet burde forstått) at informasjonen ikke var kjent for markedet, og at det forelå en reell mulighet for at Jacobsen kunne komme til å benytte denne videre som grunnlag for handler. Retten finner det hevet over rimelig tvil at tiltalte var klar over dette, ikke minst fordi han selv noe før på morgenen hadde benyttet seg av informasjonen til salg av sine aksjer og også ringt sin far for å gi opplysningene videre for samme formål. Således finner retten at forsett har vært til stede.

Spørsmålet som retten videre må stille seg, er hvorvidt den informasjon som Gulbrandsen viderebefordret oppfyller de vilkår som § 2-2 oppstiller. Retten har ovenfor under postene I og II konkludert med at innholdet og vinklingen av den omtalte artikkelen ikke hadde potensiale for en ”*merkbart*” kursendrende effekt. Det faktum som nærværende tiltalepost omhandler, er imidlertid ikke tatt i betraktning under disse poster idet handlingene disse poster omhandler ble begått før tipsingen er funnet bevist å ha vært i tiltaltes tanker. Ved vurderingen av nærværende tiltalepost må imidlertid retten også vurdere betydningen av den mulige kursendrende effekt som Jacobsens oppfølging av tipset - en shorting av DNO-aksjene - hadde. Som beskrevet ovenfor, falt DNO-aksjen fra børsåpning til børs-slutt 10. januar rundt 7 %, hvorav om lag halvparten skjedde før artikkelen ble publisert og resten i etterkant. Retten må legge til grunn at den shorting som Pareto igangsatte etter e-posten fra tiltalte, samt utleggingen av Nettavisens artikkel, var de to utløsende årsaker til fallet. Retten må også legge til grunn at omfanget av fallet sannsynligvis ble påvirket av de øvrige forhold som DNO-aksjen var behengt med og som retten har gjennomgått ovenfor.

Andre oljeaksjer svekket seg som tidligere nevnt også fra ca. kl. 1400 10. januar. Et samlet kursfall på 7 % gjennom dagen er imidlertid av en størrelsesorden som fordrer en ytterligere vurdering fra rettens side opp mot begrepet ”merkbart.”

Retten må som beskrevet ovenfor, legge til grunn at e-posten fra tiltalte ikke alene var grunn nok til at Jacobsen meddelte sine kolleger sin salgsanbefaling kl. 1144, selv om den var den utløsende faktor. Retten må derfor legge til grunn at tiltaltes e-post ikke alene ville ha fått Jacobsen til å gi sin salgsanbefaling kl. 1144, men at han heller ikke ville ha gitt anbefalingen uten den forutgående e-post. Således forelå samvirkende årsaker.

Som vil ha fremgått ovenfor, legger retten til grunn at tiltalte da han videreformidlet de aktuelle opplysninger til en meget sentralt plassert megler, var klar over at denne megleren og medarbeiderne ville kunne benytte disse opplysninger i sine anbefalinger til kunder og at forsett foreligger så langt. Retten har imidlertid konkludert med at informasjonen ikke alene hadde tilstrekkelig kraft i seg til å medføre et kursfall kvalifiserende for betegnelsen ”merkbart.” Paretos shorting før artikkelen ble lagt ut, og andre meglerforetaks oppfølging i samme gate, ville imidlertid sammen med den informasjonen artikkelen brakte, samlet kunne gjøre kursfallet ”merkbart.” Det rettslige spørsmål vil da være om tiltalte vil være strafferettslig ansvarlig også for kursfallet som shortingen medførte. Forutsetningen for spørsmålet vil være at hans opplysninger ikke alene ville ha medført noen shorting. Videre er forutsetningen at disse opplysninger sammen med en allerede foreliggende innstilling fra mottakeren i samme retning, hadde denne konsekvensen selv om innstillingen var ukjent for tiltalte og basert på helt andre faktorer.

Etter rettens oppfatning fordrer loven en direkte kobling mellom de eventuelle innside-opplysningene ut fra disses innhold og deres egnethet til å påvirke kursen. Således er det opplysningenes betydning alene som skal være egnet til å påvirke selskapets, og dermed aksjenes verdi, sett fra en fornuftig investors øyne. Selv om tiltaltes e-post til Jacobsen inneholdt den ”siste biten” av informasjon som fikk Jacobsen til å igangsette en shorting, var det annen informasjon som var grunnleggende for Jacobsens beslutning, og som, sammen med den effekt en intens shorting normalt gir, må antas å være den dominerende årsaken til kursfallet tidlig på dagen. Ut fra disse synspunkter må retten i likhet med de ovenstående tiltaleposter legge til grunn at de opplysninger tiltalte viderebrakte til Jacobsen alene ikke var egnet til å påvirke aksjekursen ”merkbart” slik retten har forstått begrepet.

Thomas Gulbrandsen må da frifinnes også for denne post i tiltalen.

Ad post IV.

Retten legger til grunn at Per-Robert Jacobsen 14. juni 2006 kl. 0824 sendte en tekstmelding til tiltalte med følgende innhold:

” Hei sjef. To utenlandske aktører forhandler om å kjøpe sinvest. Snakker om bud på 130-135. Dette har du ikke fra meg.”

Kl. 0903 samme dag kjøpte tiltalte 800 Sinvest-aksjer gjennom Netfonds for en samlet sum av kr 80 700,- eksklusiv kurtasje og følgelig til en kurs av kr 100,875 pr. aksje. Kjøpet fant sted uten at det ble lagt inn limit. Tiltalte har erkjent at det var meldingen fra Jacobsen som motiverte ham til kjøpet. Tiltalte solgte de samme aksjene 26. juni gjennom Netfonds for en samlet sum av kr 93 375,- eksklusiv kurtasje og følgelig da til en kurs av kr 116,72 pr. aksje. Tiltalte hadde da vært pågrepet av Økokrim 16. juni i tilknytning til DNO-saken uten at Sinvest på dette tidspunktet var noe tema. Økokrim hadde da ikke kjennskap til relasjonen til Jacobsen eller handelen i Sinvest.

Spørsmålet under denne post vil således ikke være om tiltalte hadde mottatt informasjon og i så fall hvilken, men derimot om han mottok innside-informasjon - med andre ord opplysninger ikke kjent i markedet -, og om dette var håndfaste opplysninger og ikke rykter. Endelig om tiltalte forsto eller burde ha forstått dette.

For denne vurderingen ser retten behov for en skissering av bakgrunnen for det som førte frem til Jacobsens tekstmelding til tiltalte:

Sinvest er et selskap i offshore-sektoren, og eier bl.a. flere såkalte jack-up-rigger. Bjarne Skeie var på det aktuelle tidspunktet største aksjonær med i underkant av 34 % av aksjene og hadde følgelig negativt flertall i selskapet og i praksis en kontrollerende eierposisjon. Skeie hadde lenge flagget ønske om et salg av selskapet, hvilket retten anser som kjent i markedet. En fusjon - og da med selskapet Awilco, som opererte i samme marked, - hadde fremstått som en mulighet, og såkalt industrielt riktig gjennom noe tid, og det hadde også vært sonderinger selskapene imellom uten resultat. Bakgrunnen for den uteblitte enigheten var hovedsakelig, ifølge vitner, uenighet om pris idet Skeie forlangte en høyere prissetting av Sinvest enn det Awilco var villig til å legge til grunn.

I slutten av april 2006 ble Skeie kontaktet av representant for First Securities, Pål Reiulf Olsen, som hadde fått oppdrag fra det indiske selskap Aban. Oppdraget ble gitt høsten 2005 og dreide seg i utgangspunktet om kjøp av rigger. Skeie stilte seg i første omgang kjølig og avviste salg av enkeltrigger for \$ 250 mill.. Skeie ble igjen kontaktet av representanter for Aban på en messe i Houston i begynnelsen av mai, denne gang primært med aksjekjøp for øyet, men også dette uten konkret resultat til følge.

Om det videre handlingsforløp er retten blitt presentert to noe forskjellige versjoner, henholdsvis Pål Reiulf Olsens og Skeies:

Ifølge Olsen fremsatte han på vegne av Aban pr. telefon og e-post 19. mai kl. 1635 et tilbud til Skeie. Tilbudet gjaldt Skeies aksjer i Sinvest eller kjøp av to rigger på samme verdinivå. Tilbudsprisen var kr 135,- pr. aksje, betinget av særlig en tilfredsstillende due dilligence. Skeie aksepterte tilbudet om salg av aksjene pr. mobil 22. mai. Olsen var ikke i tvil om at det var en rettslig bindende aksept han mottok fra Skeie. Han ble derfor forbauset da Skeie på et senere tidspunkt opplyste at han også hadde henvendt seg til Kristen Jakobsen i Pareto med sikte på å oppnå en høyere pris ved en eventuell fusjon med Awilco.

Due dilligence var, ifølge Olsen, avtalt å finne sted i perioden 23. mai til 12. juni, hvilket den faktisk gjorde, og avslutning av gjennomgangen ble planlagt å finne sted i London i god tid før avreisen dit. Olsen mente han reiste til London 13. juni og at Skeie reiste dit 14. juni om kvelden. Ifølge Olsen var hensikten med turen til London å slutføre salgavtalen, herunder å avslutte den avtalte due dilligence. Han kunne ikke erindre at verken Skeie eller Aban hadde ønske om å reforhandle prisen under London-møtet og salgssummen var følgelig ikke tema for forhandlingene.

Det ble ført forhandlinger onsdag kveld og torsdag, hvorpå partene torsdag ettermiddag kom til en avtale og underskrev denne. Tema for forhandlingene var primært spørsmålet om finansiering av kjøpet og Skeies krav om et forskudd/depositum. Etter Olsens oppfatning var diskresjon av stor viktighet for Aban i likhet med andre involverte på kjøpersiden, og Olsen fant det utenkelig at en eventuell lekkasje var kommet fra den siden.

Skeies forklaring følger langt på vei Olsens, dog med visse avvik: Ifølge Skeie forelå ingen enighet om pris før Skeie reiste til London onsdag 14. juni om ettermiddagen, hvorpå enighet om pris plutselig ble oppnådd allerede denne kvelden. Torsdag formiddag medgikk til å tilrettelegge det formelle, hvorpå kontrakten ble underskrevet torsdag ettermiddag og etterfulgt av en felles middag. Melding ble gitt til Børsen fredag 16. juni før børsåpning, hvilket forøvrig anses bevist gjennom fremlagt dokumentasjon. Skeie bekreftet at han etter kontakten med Olsen 22. mai hadde kontaktet Kristen Jakobsen over telefonen med sikte på å få fart i Awilco-saken og få et høynet bud derfra. Skeie kunne i retten ikke huske om han hadde opplyst noe om London-turen til Kristen Jakobsen, men han har i et tidligere avhør bekreftet at han foretalte Jakobsen om turen i den hensikt å påvirke ham til å få en fortgang i Awilco-saken. Ifølge Skeie trodde ikke Pareto at Aban hadde evne til å kjøpe aksjene. Skeie bekreftet i retten at han ikke fikk noen tilbakemelding fra Pareto mellom henvendelsene og undertegningen med Aban. For øvrig anså Skeie diskresjon vedrørende forhandlingene med Aban påkrevet, og han hadde, med unntak av en nær medarbeider samt nær familie, ikke opplyst noen om den forestående London-turen. Således avviker

Olsens og Skeies forklaringer på punkter av betydning kun i spørsmålet om enighet om pris allerede var oppnådd 22. mai eller først ble oppnådd 14. juni.

Retten må etter dette legge til grunn at forhandlinger med Aban og disses fremdrift, derunder prissetting av aksjene, kun var kjent for en begrenset krets, bestående av Skeie samt hans nære medarbeidere i Sinvest samt Skeies nærmeste familie, Aban's representanter, til en viss grad Awilcos ledelse, de advokatfirmaer som var involvert samt Kristen Jakobsen i Pareto og hans nedslagsfelt. Retten finner det klart at opplysninger om salget til Aban da vil ha karakteristikken innside-informasjon. Kristen Jakobsen og Per-Robert Jacobsen har det til felles at de begge var sentrale aktører og partnere i Pareto. Retten finner det ikke tvilsomt at Per-Robert Jacobsen har ervervet den informasjon han formidlet videre til tiltalte ved tekstmeldingen 14. juni gjennom ikke helt vanntette skott internt i Pareto.

Spørsmålet vil videre være om Jacobsen – selv om hans kilde var i besittelse av innside-informasjon - ved tekstmeldingen kun formidlet opplysninger som var alminnelig tilgjengelige i markedet. Retten har gjennomgått det som finnes av dokumentasjon fra tiden forut for Jacobsens tekstmelding og tiltaltes umiddelbart påfølgende kjøp av aksjer:

Retten finner det ikke tvilsomt at Skeies ønske om salg av Sinvest hadde vært kjent for markedet i lang tid. Hva imidlertid angår konkrete kommentarer, fremstår NA24's kommentar av 13. juni som den eneste. Kommentaren har følgende innhold:

Rykter i riggaksje

Sinvest var en av kursvinnerne på børsen i formiddag, uten at noen kan si hvorfor. En megler skylder på rykter.

Riggsselskapet Sinvest steg 4,08 prosent til 102 kroner klokken ~ 12.45, men faller tilbake til 97,50 kroner. Aksjekursen har vært opp i 104 kroner. De andre oljerelaterte aksjene faller bratt, og riggaksjene blir hardt rammet.

Meglerhusene First og Pareto er de mest ivrige kjøperne. First står bak 46,6 prosent av nettokjøpene, mens Pareto følger tett etter med rundt 24,4 prosent av nettokjøpene.

- Riggmarkedet opplever sterke fundamentaler til tross for nedgangen i aksjemarkedet på 11 prosent i gjennomsnitt forrige uke. Sterke slutninger er sett for semi. Våre hovedanbefalinger innen large-caps er Seadrill og Noble Drilling. Innen small-caps anbefaler vi Awilco Offshore, Scorpion Offshore og Sinvest, skriver Pareto Securities i sin morgenrapport.

Sinvest selv aner ikke hvorfor aksjen går i motsatt retning enn de andre riggsselskapene, og har ikke noe å melde. Ryktene har gått på at det skal være gjort noen store slutninger uten at det foreligger noe konkret. Kontraktsrykter er også blitt nevnt,

- Vi har ikke noe nytt å komme med. Vi vet ikke hvorfor de kjøper idag, sier adm. direktør Svein Anton Bjørnholmen i Sinvest til NA24 iMarkedet

En aksjemegler mener at oppgangen kan knyttes til rykter .

- Jeg har hørt noen oppkjøpsrykter der også, men har selv ikke noe tro på det til å kjøpe, sier en megler til NA24 iMarkedet.

Ut fra en kursoppgang sluttet NA24 at Sinvest var en av kursvinnerne denne dagen *”uten at noen kan si hvorfor.”* Det ble pekt på rykter hvor alternativene det ble spekulert i var slutninger, kontrakter eller oppkjøp. Den siterte megler refererte oppkjøpsrykter, men for vage til å utløse handling i form av kjøp for vedkommende. I Paretos morgenmelding 14. juni var heller ikke Sinvest-aksjen nevnt blant de anbefalte kjøp. Ingen vitner ført i saken (med unntak av de spesielt informerte, nevnt ovenfor) har kunnet bekrefte informasjon utover det NA24 brakte videre 13. juni.

Retten finner det klart at Jacobsen ved sin tekstmelding om morgenen 14. juni gav tiltalte informasjon som på to måter gikk ut over det som var kjent i markedet. Jacobsen bekreftet at det var den ene av de av NA24 nevnte alternativene – oppkjøp – som var det aktuelle. Et oppkjøp vil normalt gjøre seg solide utslag på en aksjekurs, jf. nedenfor. Han bekreftet også et sannsynlig prisleie, som senere viste seg å være korrekt. Videre var det ikke rykter Jacobsen tilkjennega å formidle, men sikre fakta som altså viste seg å være korrekte med den reservasjon at det var Skeies aksjer, og ikke selskapet som sådan, det ble forhandlet om. Retten nevner også Jacobsens tekstmelding til tiltalte 15. juni kl. 1138 med følgende innhold: *”Det kommer til å skje. Indere.”* Retten anser Jacobsens tekstmelding som svar på ikke registrert melding/telefon fra tiltalte hvor han etterlyser utvikling hva angår det forhold Jacobsens tekstmelding dagen før tok opp. Også sikkerheten i denne melding dokumenterer etter rettens oppfatning at det var innside-informasjon, og ikke generelle markedsrykter, Jacobsen hele tiden satt med.

Hva angår det kurs-sensitive i et oppkjøp av Skeies aksjer, vil et oppkjøp av en betydelig aksjepost i et børsnotert selskap normalt skje til overpris i forhold til børskurs og medføre en umiddelbar og betydelig kurshevning. Dette grunnet flere forhold, derunder en presumsjon for et innløsningstilbud til øvrige aksjonærer til solid overkurs i forhold til dagens. Kursen på Sinvest-aksjene steg da også fra en sluttkurs på kr 110,75 15. juni til en åpningskurs på kr 125,- 16. juni – Sinvest hadde samme morgen gitt sin børsmelding om oppkjøpet av Skeies aksjepost. Retten finner denne stigning på 12,9 % ikke overraskende, og finner uansett lovens krav om *”merkbart”* kursendringsevne for innside-informasjonen åpenbart oppfylt.

Hva endelig angår de subjektive sider, finner retten det utvilsomt at tiltalte var klar over at det var innside-opplysninger han mottok. Tiltalte var klar over at Jacobsen som megler i et større meglerforetak var i en posisjon hvor han kunne fange opp opplysninger som ikke var tilgjengelig for markedet. Tekstmeldingen var ikke i sin ordlyd en formidling av rykter, men en formidling av sikre opplysninger. *”Dette har du ikke fra meg.”* understreket det suspekter i Jacobsens handling. Retten kan heller ikke se bort fra DNO-forholdet et halvt år tidligere, hvor informasjon gikk motsatt vei og dokumenterer et mønster mellom tiltalte og Jacobsen hvor *”vennetjenester”* av denne karakter inngikk. Tiltalte var tilsvarende etter DNO-oppstyret, derunder Paretos plutselige shorting av DNO-aksjer, klar over at Jacobsen

kunne, slik retten vil betegne det, forholde seg løselig til innside-lovgivningen. Hva endelig angår forståelsen av det kurs-sensitive i opplysningene, dokumenteres dette av det faktum at tiltalte umiddelbart gikk til kjøp av Sinvest-aksjer, et selskap han aldri tidligere hadde vært inne i som aksjonær.

Thomas Gulbrandsen blir etter dette å domfelle for denne post i tiltalen.

Ad tiltalen mot Hallvard Gulbrandsen:

Ad skyldspørsmålet:

Ad tiltaltes bakgrunn:

Tiltalte er av utdanning sivilingeniør. Hans yrkesmessige bakgrunn har vært knyttet til Forsvarets forskningsinstitutt i 9 år, til Norsk Data og til Siemens. Han sluttet i jobben av helsemessige årsaker høsten 2005 etter en noe roligere arbeidsperiode. Han var da nærmere 53 år, og hensikten var i første omgang å ta et sabbatsår hvor han konsentrerte seg om aksjeinvesteringer.

Tiltalte hadde på dette tidspunktet investert i aksjer i nærmere 30 år. Etter rettens forståelse har han gjennom denne perioden opparbeidet betydelig innsikt i og kunnskap om aksjeinvesteringer og aksjemarkedet. Investeringene var preget av grundige vurderinger med utgangspunkt i informasjonsinnhenting og var basert på en gjennomtenkt investeringsstrategi med et langsiktig siktemål. Samtidig var investeringene også i betydelig grad preget av kortsiktig kursspekulasjon i de samme aksjene gjennom dag til dag handling (dagtrading). Porteføljevurderingene ble støttet av tekniske analyser som tiltalte, etter rettens forståelse, behersker. I følge tiltalte baserte han investeringene på egne vurderinger, utnyttet mye diskusjonsfora som Stocktalk til informasjonsinnhenting og handlet aksjer over internett uten nær kontakt med meglerhus.

Investeringene hadde frem til slutten av 2004 vært på et mer beskjedent nivå enn tilfellet var fra dette tidspunktet. Ved inngangen til 2005 var verdien av porteføljen om lag kr 4,5 mill. hvorav investeringer i DNO aksjer utgjorde 37%. I følge tiltalte var han da særlig orientert mot olje- og oljerelaterte aksjer med grunnlag i en overbevisning om energiunderskudd og økende priser. På dette tidspunktet hadde han en langsiktig kreditt for aksjekjøp hos nettmeglerselskapet Nornett på kr 5 mill. og i tillegg en kreditt på kr 3 mill. for dagtrading hos det samme selskapet. Retten oppfatter og legger til grunn at tiltalte på dette tidspunktet var en erfaren investor med et aktivt forhold til markedet, om enn ikke en profesjonell og betydelig investor.

Ad det forhold tiltalen beskriver:

Med hensyn til faktum, derunder bevisbedømmelsen, henviser retten til det som er utledet under post II for Thomas Gulbrandsens vedkommende, og som således vil være premisser også hva angår nærværende tiltalte. Som vil ha fremgått, har retten funnet det hevet over rimelig tvil at Thomas Gulbrandsen i sin telefonoppringning til tiltalte fortalte om den forestående artikkel i Nettavisen og derunder dennes hovedbudskap. Retten finner det ikke tvilsomt at tiltalte da han solgte sine aksjer i DNO forsto eller burde ha forstått, at dette var mulig innside-informasjon.

Retten finner det imidlertid ikke hevet over rimelig tvil at tiltalte uten disse telefonoppringninger ikke uansett ville ha solgt aksjene denne dagen, og dette før det tidspunkt da kursen raste. Retten finner det sannsynliggjort at tiltalte under sin ferietur også hadde til hensikt å pleie aksjeporteføljen og henviser til hans reisekamerats bekreftelse av dette. Tiltalte drev da også aksjehandel på et vesentlig mer intensivt nivå enn sin sønn både hva beløp og hyppighet i transaksjoner angår. Det er for retten blitt presentert holdepunkter for at salg av DNO-aksjer på dette tidspunkt uansett ville ha vært en fornuftig beslutning i lys av så vel fallende oljepris, teknisk analyse som en mulig overkjøpt aksje. Retten viser i den forbindelse til at Pareto i sin morgenbulletin anbefalte salg av oljeaksjer - dette uten spesielt å fremheve DNO -, samt til at også vitnet Spetalen, som kan henregnes til de gjennomført profesjonelle i bransjen, denne dagen solgte ned sin DNO-portefølje uten kjennskap til noen forestående artikkel. Retten kan da ikke utelukke at tiltalte ville ha gjort det samme. Dette innebærer at det ikke kan sees bevist at tiltalte ved sitt salg begikk en handel som han uten den forutgående telefonsamtalen med sin sønn ikke ville ha begått, men at samtalen – hvis denne rammes av loven § 2-2 – medførte et forbud for ham mot en handel han ellers ville ha gjennomført. All den stund oppringningen kom etter initiativ fra sønnen og Hallvard Gulbrandsen aldri hadde bedt seg orientert om Nettavisens forestående artikler, ville det mulig straffverdige etter rettens oppfatning ligge på et helt annet og mildere nivå enn det påtalemyndigheten har forfektet.

Imidlertid har retten under vurderingen av tiltalen mot Thomas Gulbrandsen konkludert med at den informasjon som artikkelen inneholdt, eller kunnskap om Nettavisens forestående oppslag som sådan, ikke utløste noe handelsforbud etter lovens § 2-3. Også Hallvard Gulbrandsen ville da lovlig kunne selge sine aksjer til tross for den informasjon han hadde mottatt fra sønnen.

Hallvard Gulbrandsen må etter dette frifinnes.

Ad straffeutmålingen mot Thomas Gulbrandsen.

Straffeutmålingen skal skje med basis i det forhold tiltalens post IV beskriver idet Gulbrandsen frifinnes for de øvrige tiltaleposter.

Om alvoret ved overtredelse av innside-forbudet har Høyesterett i dom inntatt i Rt. 2006 side 1049 uttalt seg som følger:

”En sikker, ordnet og effektiv handel på dette området er en nødvendig forutsetning for at aktørene skal ha tillit til et verdipapirmarked. Både den mulighet for innsidehandel som er til stede, og det faktum at slik handel foregår, bidrar til å svekke denne tilliten og dermed til at verdipapirmarkedet fungerer dårligere. Dette vil igjen kunne svekke dette markedet som finansieringskilde for næringslivet.”

Uttalelsen kan ikke senere sees fraveket og markerer den store samfunnsmessige betydning av et verdipapirmarked uten elementer av den karakter som tiltalte domfelles for. En begrenset oppdagelsesrisiko vil også tale for en streng straffereaksjon.

Retten ser den overtredelse som tiltalte domfelles for som meget grov av art, om enn ikke i oppnådd fortjeneste i lys av beskjedent investert beløp. Bruk av innside-informasjon i form av kunnskap om et forestående oppkjøp ligger i kjernen av hva loven tilsikter å hindre. Bruk av slik informasjon - hvis denne gjenspeiler realiteten - vil normalt gi en sikker og stor gevinst i forhold til det investerte. Fristelsen vil derfor være stor og en straffereaksjon bør gis en klar preventiv effekt, jf. ovenfor. Høyesterett har i den anledning ved minst to anledninger uttalt at verken bøter eller betinget fengsel kan forventes å ha nødvendig allmennpreventiv virkning og dermed gitt uttrykk for at ubetinget fengsel skal være den normale straffereaksjon for misbruk av innside-informasjon..

Retten ser heller ikke tiltaltes overtredelse som noen impulsiv, isolert hendelse fra hans side. Et halvt år før benyttet han intern kunnskap til å selge sine DNO-aksjer, og han tipset også sin far samt Per-Robert Jacobsen videre. For disse handlinger er han blitt strafferettslig frikjent i lys av vesentlighetskravet, men han beveget seg også da i det strafferettslige grenseland og burde ha vært tilstrekkelig advart i forhold til fremtidige situasjoner. Bl.a. erklærte han etter DNO-salget i praksis overfor sin arbeidsgiver et handelsforbud med aksjer for å unngå tilsvarende situasjoner fremover.

I formildende retning bemerker retten at det er gått rundt 3 år fra det straffbare forhold, som ble avdekket umiddelbart etter den forgåelse som tiltalte domfelles for, til pådømmelse uten at tidsforløpet eller deler av dette kan tilbakeføres til tiltalte. Etterforskning av økonomisk kriminalitet vil erfaringsmessig være tidkrevende og tidsforløpet normalt bli tillagt begrenset betydning i formildende retning. Store deler av tiden medgått til etterforskningen må imidlertid her antas knyttet til de poster som tiltalte er blitt frikjent for, og

retten kan da ikke la være å tillegge den lange avviklingstiden en viss betydning i formildende retning.

Retten vil videre peke på at påtalemyndigheten i sin begrunnelse for sin straffepåstand la vekt på å se hen til det totale investerte beløp heller enn gevinsten ved handlingen. For Thomas Gulbrandsen resonnerte påtalemyndigheten videre at betraktningen måtte omfatte både egne investeringer på om lag kr 200 000,-, farens investeringer på dette tidspunktet på kr 23 mill. og Pareto's handler som følge av tilskyndelsen. Det totale beløpet ble derfor svært stort. Påtalemyndigheten hevdet på dette grunnlaget at saken mot Thomas Gulbrandsen var den mest alvorlige innsidesaken som har vært behandlet. På det grunnlag ble straffepåstanden fremsatt basert på en referanseramme på 5-6 års ubetinget fengsel for tilsvarende økonomisk omfang. Den konklusjon om skyldspørsmålet som retten har kommet til, har imidlertid endret dette utgangspunktet radikalt idet det tilsvarende økonomiske omfanget for den delen av tiltalen som Thomas Gulbrandsen dømmes for, er redusert til kr 80 000,-. Selv om sakens art tilsier en streng straffereaksjon, kan retten ikke se bort fra denne nedjustering.

Retten må videre holde straffeutmålingen for dette begrensede økonomiske omfanget opp mot de forholdsvis få rettskraftige dommer som finnes på dette området som har vært underlagt skjerpede lovregler og straffereaksjoner. I så måte er det for retten trukket frem den såkalte Sense-dommen og den såkalte Otrum-dommen. Slik retten oppfatter disse, dreide det seg i Sense-saken om et totalt investert beløp på i størrelsesorden kr 770 000,- og en straffeutmåling på 6 måneder ubetinget fengsel. I Otrum-saken dreide det seg om et investert beløp på i størrelsesorden kr 350 000,- og en straffeutmåling på 21 dager ubetinget. Retten har også merket seg straffepåstanden og den ikke rettskraftige tingrettsdommen på 10 måneder ubetinget fengsel i den såkalte Brynildsen-saken. Sistnevnte sak omfattet betydelig større beløp, og det dreide seg om 3 forhold. Brynildsen var profesjonell i bransjen og han hadde under utøvelsen også begått brudd på taushetsplikt.

Endelig ser retten en grense for rekkevidden av de allmennpreventive hensyn. Tiltalte domfelles for en overtredelse som utbrakte en gevinst på noe over kr 12 000,-. Investeringen initielt utgjorde ca. kr 80 000, og det lå da ikke til rette for en gevinst stort større enn den tiltalte oppnådde. Til tross for liten oppdagelsesrisiko og den store samfunnsmessige interesse som ligger i et fungerende børssystem må det etter rettens vurdering være en grad av harmoni mellom straffeutmålingen på nærværende område og tilliggende områder med basis i oppnådd vinning. Også den straff som retten fastsetter nedenfor, vil klart overgå en naturlig straffeutmåling med de samme beløp involvert på de tilgrensende områder som retten kan forestille seg.

Hensett til foreliggende straffeutmålingspraksis på området, en praksis som av retten konstateres klart skjerpet i den senere tid, finner retten en straff av fengsel i 4 måneder

riktig. En straffereaksjon på dette nivå anses av retten tilstrekkelig til å ivareta de allmennpreventive hensyn overfor den kategori som her er den aktuelle - ”hobbyinvestorer” hvis investeringer er begrensede og muligheten for en større gevinst tilsvarende. Retten ser ikke grunn til å gjøre noen del av straffen betinget.

Ad inndragning:

Aktor har påstått inndratt til fordel for statskassen et beløp på kr 12 261,- tilsvarende den gevinst tiltalte teoretisk oppnådde ved den handling som er beskrevet i tiltalens post IV og som han domfelles for.

Retten finner inndragning hjemlet i straffeloven § 34, og har intet å bemerke til beløpet som etter dette legges til grunn.

Ad saksomkostninger:

Aktor har påstått domfelte idømt saksomkostninger til det offentlige etter rettens skjønn. Domfelte har begått en straffbar handling og skal i utgangspunktet dømmes til å dekke deler av omkostningene med den strafferettslige forfølgelsen av denne. Domfelte er imidlertid blitt frifunnet for 3 av 4 poster, og en fremming av post IV isolert ville ha medført en betydelig nedkorting av forhandlingene. Etter en totalvurdering finner retten ikke å idømme saksomkostninger til det offentlige.

Dommen er enstemmig.

D o m s s l u t n i n g

Ad Thomas Gulbrandsen:

1. Thomas Gulbrandsen, født 29.03.1974, dømmes for overtredelse av verdipapirhandelloven § 14-3 første ledd, jf. § 2-3 første ledd jf. § 2-1 første ledd til en straff av fengsel i 4 – fire – måneder. Ved soningen fragår 2 – to – dager for utholdt varetekt.
2. Thomas Gulbrandsen frifinnes for tiltalens poster I, II og III.
3. Thomas Gulbrandsen dømmes til å tåle inndragning til fordel for statskassen av et beløp stort kr 12 261,- – kronertolvtusentohundreogsekstien 0/100.
4. Saksomkostninger til det offentlige idømmes ikke.

Ad Hallvard Gulbrandsen:

Hallvard Gulbrandsen frifinnes.

Stevnevitneforkynning

Dommen sendes politiet ved aktor for forkynning ved stevnevitne for domfelte. Vedlagt dommen følger ”Rettledning til domfelte”, opplysning om når dommen anses forkynt og opplysning om ankefrist.

Retten hevet

Torstein Hellesnes

RETTLEDNING TIL DOMFELTE I TINGRETTE

Anke over tingrettens dom

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. Anke over en dom i tingretten må settes fram innen to uker fra den dag dommen er avsagt eller forkynt. Domfelte må innen samme frist angi om det begjæres ny behandling av rettskrav pådømt til fordel for fornærmede eller andre, slik som nevnt i straffeprosessloven § 3.

Hvis du mener at skyldkravene for straff ikke er oppfylt, kan du anke over bevisvurderingen under skyldspørsmålet. Du kan også anke over lovanvendelsen under skyldspørsmålet, utmålingen av straff eller annen rettsfølge, og over feil ved saksbehandlingen.

Lagmannsretten kan nekte å behandle anken hvis retten finner det klart at den ikke vil føre frem. Hvis saken gjelder en forbrytelse som etter loven kan medføre fengsel i mer enn seks år, vil anken bare kunne nektes fremmet når retten finner at anken gjelder spørsmål av mindre betydning, eller at det ellers ikke er grunn til at anken blir fremmet. I saker hvor påtalemyndigheten ikke har påstått eller det ikke er idømt annen reaksjon enn bot, inndragning, eller tap av retten til å føre motorvogn, kan anken bare fremmes dersom særlige grunner taler for det.

Hvis anken blir fremmet, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

I ankeerklæringen må nevnes:

- den dom som ankes, om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte tiltaleposter, og om den omfatter avgjørelse om inndragning eller mortifikasjon
- om anken gjelder saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff eller annen rettsfølge
- når anken gjelder saksbehandlingen; hvilken feil som påberopes
- om det begjæres ny behandling av rettskrav til fordel for fornærmede eller andre, som nevnt i straffeprosessloven § 3

Ved begjæring om ny behandling av krav som nevnt i straffeprosessloven § 3, må det angis:

- om den gjelder hele avgjørelsen
- det resultat som kreves
- de feil som gjøres gjeldende
- den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
- de bevis som vil bli ført

Videre bør nevnes:

- nye bevis som påberopes
- den endring som ønskes
- ved anke over lovanvendelsen; hvilken feil anken grunnes på

Du kan sette fram ankeerklæringen skriftlig eller muntlig for den tingretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (f.eks. statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også sette fram anken for tilsatte i fengselet. Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om du bør erklære anke, og eventuelt hjelpe deg med å skrive ankeerklæringen. Du kan også få hjelp til å skrive ankeerklæringen hos tingretten, påtalemyndigheten eller hos tilsatte i fengselet. I alle tilfelle må du selv underskrive ankeerklæringen.

Begjæring om ny behandling i tingretten

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under hovedforhandlingen, kan du begjære saken behandlet på nytt. Vilårene for ny behandling på grunn av møtefravær er at du gjør det sannsynlig at du hadde gyldig fravær, og at du ikke kan bebreides for at du unnlot å melde fra i tide. Begjæring om ny behandling må settes frem for tingretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommen er forkynt.

Fengselsstraff

Dersom du er idømt fengselsstraff og har særlige ønsker om tidspunktet for soningen av denne, må du henvende deg til politiet. Du vil få pålegg av politiet om å møte til fastsatt tid og sted for soning av fengselsstraffen.

Dersom du er idømt betinget fengselsstraff, betyr det at utmålingen eller fullbyrdelsen av straffen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan være fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for

begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at straff helt eller delvis skal fullbyrdes.

Samfunnsstraff

Dersom du er idømt samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i frihet i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at den subsidiære fengselsstraffen helt eller delvis skal fullbyrdes.

Bot

Hvis en bot ikke blir betalt til fastsatt tid, vil den bli innkrevet av Statens Innkrevingsentral ved lønnstrekk eller annen tvangsfullbyrdelse. Lykkes ikke dette, må den subsidiære fengselsstraffen sones.